

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatalság:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 94.

Magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . K 20—
Fél évre . . . . . 10—
Negyed évre . . . . . 5—
Egyes szám ára 40 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

NYILATKOZÁSOK 50 FILLÉR.

Feloldó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lejtulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Kilátások az általános békére.

Ha szemügyre venni akarjuk az általános békére nyíló kilátásokat, csak tényekkel szabad számolnunk. Sokkal helyesebb a tényeket ridegen mérlegelni, mint vérmes reményeknek adni helyet. Így legalább nem érhet bennünket csalódás.

Azt látjuk, hogy a nyugati antánthatalmak az Oroszországgal folyó béketárgyalásoktól távol tartják magukat. Ez ugyan még nem bizonyítja, hogy az általános béke megkötésére semmi hajlandóságuk nincsen, mégis valószínűnek látszik, hogy a megegyezéses békének még nem hívei és azt velük rövid időn belül megkötni nem lesz lehetséges.

Vegyük csak sorra a nyugati antánthatalmokat és vizsgáljuk meg, minők ott a békekilátások?

Tekintetünk legelőbb Olaszországra esik. Annak idején, amikor hadseregeink áttörték az isonzi frontot, nem látszott lehetetlennek, hogy Olaszországban oly belviszályok fognak kitörni, amelyek a békét siettetik. Ez azonban nem történt meg. Gyors változást ott csak valamely előre nem látható nagy esemény idézhetne elő.

Ami Franciaországot illeti, bizonyított, hogy a »vén tigris« Clemenceau fogai, melyekkel ellenségeit szét akarja marcangolni, még nem hullottak ki. Franciaországban a »hazafias felbuzdulás« a mértékadó körökben nem hogy ellanyhult volna, de még fokozódott is. A franciáktól nemzeti kívánságokról, köztük elsősorban Elzász-Lotharingia visszahódításáról való lemondást ma még várni nem lehet. A nép és a katonaság u-

gyan torkig van a háborúval, de a francia nép hangulata mégsem érett meg annyira, hogy a breszt-litovszki tárgyalások elveinek alapján békéről lehetne vele beszélni. Inkább az a benyomásunk, hogy a katonai diktatúrának sokkal több ott a kilátása, mint a békének.

Látszat szerint még ennél is kevesebb valószínűsége van a békének Angliában. Az angol politika intézői különösen értenek ahhoz, hogy a valódi tényállást, a harcéri helyzetet és az erőviszonyokat tendenciózusan kiszinezze. Meglehetősen bizonyossággal lehet feltételezni, hogy az angol nép nagy tömegeinek halvány fogalmuk sincs arról, minők a tényleges erőviszonyok. Londonban egyre fáradoznak annak bizonyításával, hogy Amerika teljesen pótolni fogja a hasznavehetetlenné vált orosz gőzhengert. Az angol államférfiak eldicsekednek a gyarmatokban, Mezopotámiában és Kisázsiaiban elért sikerekkel, melyeknek jelentőségét érdemen felül felfűjják és kötik magukat ahhoz, hogy békét csakis az ő haditörvényük, de nem a Brest-Litovszkban kötött feltételek alapján fogadhatnak el. Emellett azonban már az angol nép is keservesen érzi a közéletmérés napról-napra szaporodó nehézségeit.

A nyugati antánthatalmak tengerentúli szövetségese, Amerika, még fegyveresen nem avatkozott a háborúba. Reklámerika hírküldjei szerint azonban ott pagyban folynak a háborús készülődések. Mindazonáltal Wilson még, úgy látszik, nem határozott, hogy melyik frontra küldje az amerikai hadseregeket. Amerikának bizonyára érdeke, hogy a háborús készülődéseket minél tovább kinyújtsa. Időközben az amerikai emberbarát és igazságért rajongó idealista élvezettel

szemléli a gyönyörteljes látványt, hogyan pusztítják egymást Európa népei és szívják egymás véréit, életerejét, hogy végül teljesen megörve és kimerülve a háboru befejezése után az egész földet Amerika egyeduralmának legyenek kénytelenek átengedni. Ez sokkal kellemesebb és előnyösebb kilátás, semhogy az elmúlt években ülő tiszteletreméltó tanár úr a további pusztulást időelőtti béketárgyalások megkezdésével megakadályozza.

Az általános béke megkötésére tehát még türelemmel várunk kell. Ez mindenestre szomorú és elszomorító megállapítás, de az ellenséges kormányokban uralkodó hangulat helyes megítélése mellett nem zárkozhatunk el előle.

Ismételjük: jobb az igazságot felismerni, mint indokolatlan optimizmussal oly reményeket táplálni, melyeknek rövid időben való teljesülése minden valószínűség szerint a lehetetlenségek közé tartozik.

A Vöröskereszt mozielőadása.

A Vöröskereszt-egylet csáktornyai fiók-egylete, ha hűbavonultak hátrahagyott családtagjainak s a helybeli kórházakban üdülő és gyógyuló katonáknak karácsonyi örömet szerezzen és támogatást nyújtson, jövő szerdán, e hó 16-án, d. u. három jótékony előadást rendez, hogy ennek tisztá jövedelméből az előlegezett kiadásokat utólag fedezze.

A Vöröskereszt tervbe vett jótékonyági szereplésében minden oldalról a legmesszebbmenő előzékenységgel találkozik. A Csáktornyai Gősmalom és Villamtelep Résvénytár-

Szajról-szajra.

Ira: Nemo.

Van nekem egy nagyon derék öreg bátyám, a Sándor bácsi, akivel rendszeren együtt szoktam tölteni a vasárnap délutánokat.

Szép időben kirándulunk hol ide, hol oda, mikor meg csunya az idő, szép csendesen alszunk odahaza.

Csak babszemre szoktunk játszani, egyikünk sem akarja a másikat megkoppasztani.

Egy esős vasárnap délután megint ezzel a nemes mulatsággal töltöttük az időt. Hogy a mulatság mégse legyen olyan száraz, Sándor bátyám odaállított egy flaskó kőbányait, meg egy üveg kristályvizet, azt szép lassan iszogattuk estig. Aztán van neki egy gramofonja, azt is felhúzta a kedvemért, hadd fújjon egy pár nótát.

Éppen az utolsó játszmat fejeztük be, az utolsó kvaterkát ütöttük ki, a gramofon nagy sercegással jelezte, hogy tője már szántatlan talajon kezd barázdát vonni, amikor egyszerre belép egy közös ismerősünk.

— Ugyan mivel töltöttétek a délutánt?

Hűségesen elreferáltuk neki.

— No ez bizony elég szerény mulatság!

Most vigyázz, kedves olvasó vagy olvasónő!

Uj fejezet következik, melyben a nagy Galeottóé a főszerep.

Kezdjünk hát bele!

Ugy egy hét múlva kezdtük észrevenni, hogy ismerőseink nagyon görbe szemmel néznek ránk. Kurtán felelgettek a kérdéseinkre, nem is igen akartak velünk szóba állani.

Mi a menykő lelte ezeket?

Azt is megtudtuk aztán nemsokára.

Borzalmas hírek szállongtak felőlünk, hogy milyen rettenetes emberek vagyunk, hogy milyen rettenetes dorbézolással töltjük a drága vasárnap délutánt.

Persze, hogy mi magunk bámultunk és szörnyedtünk el rajta legjobban.

Csak úgy történt, hogy a mi kedves ismerősünk elmondta a dolgot egy másiknak, a másik egy harmadiknak, a harmadik egy negyediknek s így tovább. Változatosság kedvéért mindegyik toldott hozzá valamit, úgy, hogy mire a tizedikhez került, már rémségesen megnőtt a mi ártatlan mulatságunk.

— Holnap délután meglátogatom Sándor bácsit, — mondta ennek a tizediknek egy tizenegyedik.

— No hiszen, csak oda menj, akkor ugyan szép kompániába kerülsz.

— Hogy-hogy?

— Talán csak nem akarsz a nadrágodat is elveszíteni?!

— Hogyan? Nem értem.

— Hát hiszen ott valóságos játékbárlang van. Összegyűlnek tizen, tizenötön, aztán feblőnek, bakkoznak, makkoznak, nasi-vasznak egész áldott délután.

— Lehetetlen . . .

— De bizony úgy van. Aztán még ha kicseibe játszanának, hát hagyján; de csak úgy repülnek a tizesek, huszasok meg az ötvenesek.

— Borzasztó!

— Ugyam, de még — képzeld csak! — egy asztal telidesteli borral meg ásványvízzel. Van ott kőbányai, sashegyi, ménesi, szekszárdi, parádi, samlini, boraségi, suliguli. Isznak azok úgy, mint a gólya. Egy fél hektó meg sem kottyan nekik. Persze, hogy este felé már pezsgőznek.

— Botrány!

— Biz az a! És ha még mindezzel beelégednének. De képzeld csak, még tizenkét cigányt is odaállítanak az előszobába és késő éjjelig hazatartnak maguknak, úgy hogy abban az utcában egy árva lélek sem tud aludni.

— Szörnyűség! S csakugyan úgy van?

— Tulajdon szememmel láttam. Rettenetes emberek azok!

Most már mi a Sándor bácsival azon törjük a fejünket, hogy mire ez a hír a huszadi emberhez eljut, miféle monstrum katonabanda fog nekünk akkor a flünkbe muzsikálni?

saág ingyen engedi át mozihelyiségét s díjtalanul szolgáltatja a villamóramot az előadásokhoz s bocsátja rendelkezésére a szakértő kezelőket. Így most egyedül Csáktornya és környékének közönségén mulik tehát, hogy a jótékony előadás a jövedelemmel járjon, melyre az elnökség az előadások rendezésével számít.

Nincs kétség benne, hogy a közönség pártolni fogja a fényes előadást, mert az elnökség által választott darab a legvonzóbb, legképrátalóbb filmdarabok egyike. S így nem hiába áldoz jótékonyra, bőséges élvezetben lesz része a közönségnek, amikor es alkalommal a mozgóképernyőre fokozottabb mértékben állítogat.

Színre kerül a kitűnően bevált magyar Astra-filmgyárnak európai színvonalú legkiválóbb műve, Az obsitos, mely Bakonyi és Kálmán operette után készült. A darab érdekes meséje teltett a magyar kuriák romantikájával. Olyan, mint a tavaszi magyar föld, mikor hol borus, hol derűs hangulat van tele. Bár a háborus világban játszóúik, a háború csak epizód benne: csupán árnyéka az emberek a szívük játéknak. Minden megvan benne, amit a közönség a filmen látni szeret: idill, lobogó szerelem és dráma. Annyi bizonyos, hogy a maga kettős hatásával ez a film egyszerre fogja a közönséget, különösen a hölgyeket elérkezé nyitni és derűre hangolni s emellett a lelket felemelő hatása sem marad el. Szívnek és szemnek szép elejétől végig. A film fotográfiai tisztá, művészi munkát produkálnak. A szerepeket nagyrészt a fiatalabb színészgárda kedvelt tagjai játsszák, köztük a hájos Bojda Juci, dr. Torday Ottó, Pethő Attila, Matyasovszky Ilona, Vándori Gusztáv s az öregek közül Komjáthy János és Veszpréminé, Ágh Ilona.

A darab cselekménye híven követi az operett meséjét, csupán a darab vége szenved némi változást, de nem a darab hátrányára. Annyira nem, hogy akik a filmet és az operettet látták, nem győzik eléggé dicőzni és magasztalni a filmdarab beszédes elevenségét, a cselekvény színes megszólalását.

Mindenki megállapítja, hogy az Obsitos a legsikerültebb filmproduktum, melynek magyar meséjében, magyar kivételben mindenki gyönyörködni fog.

Az egyesület három előadást rendez: 4 órákor a tanulók részére (polg. isk. lánytanulók 1 K, polg. isk. fiúk és tanítónővendékek 80 f, elemi isk. tanulók 60 f), 6 és 8 órákor a közönség részére (páholy 20 K, I. hely 3, II. hely 2, III. hely 1 K). Utóbbi két előadás alatt Csányi Sándor helybeli zenekara játszik. Az iskolábóljáró tanulók jegyeiket az osztályfőnököknél válthatják.

Főtűlvezetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A telefon új szabályzata és díjtételei.

A kereskedelemügyi miniszter rendelete szerint 1918. január 15-től a környékbeli és törvényhatósági távbeszélő viszonylatokban a beszélgetések jelenlegi általánosítása megszűnik és ezen naptól kezdve csak általánosított helyi- és minden más viszonylatban beszélgetésenként díjazott távolsági forgalom lesz. A távbeszélő helyi forgalom új díjtételei vidéken a 100 nál kevesebb előfizetőnél bíró hálózatokban (Csáktornyan is): önálló főál-

lomás előfizetési alapdíja és háborus pótdíja összesen évi 120 korona, a mellékállomás előfizetési alapdíja és háborus pótdíja évi 72 korona, belépésidő minden újonnan bekapcsolt főállomás után 100 K, mellékállomás után 50 korona, átrásidő minden főállomás, illetve fővezeték után 50 korona. Nyilvános jellegű helyiségek előfizetési díja és háborus pótdíja összesen évi 240 korona. A beszélgetések díja a belvárosi távolsági forgalomban zónarendszer szerint és 3 perces beszélgetések után esedékes még pedig:

I. zóna	0—25 kilométerig	—	K 25 fillér.
II. »	25—50 »	—	» 50 »
III. »	50—100 »	1	» — »
IV. »	100—200 »	2	» — »
V. »	200 kilométeren felül	3	» — »

A sürgős beszélgetésekért a 3 szoros díj fizetendő.

Aki távbeszélő állomását a megváltott díjtételek mellett megtartani nem kívánja és ezen szándékát január végéig írásban bejelenti, állomását január 31-én leszerelik; később felmondók az előfizetők sorából csak a szabályszerű felmondási határidő betartása mellett léphetnek ki.

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyező Hivatal lőpénztára, Képviselőház.

K Ü L Ö N F E L É K.

Válaszúton . . .

*Arconon még ott a gyermek álmok pirja,
Lelkeden boldog, ártatlanság é!
De véredek már a poklok tűző viija
Tiszta szívvel már bűnös harora kél.
Gyermek vagy még majdnem. Érintetlen gyermek.
Vigyázz, ha vétkessel — a jó Isten vor meg!*

*Ifjú ajkad, mint a szépi hó oly tiszta,
Kék szemed, mint a menyhóly úgy ragyog,
De testedet a sátán már Amorra bista,
Bujkálnak benned gonoss anyyalok . . .
Gyermek vagy még majdnem. Érintetlen gyermek.
Vigyázz, ha vétkessel — a jó Isten vor meg!*

*A Természet, hogy mért, nincsen soá válass,
Véredbe ölte a bűnös vágat.
Hogyha megkívánod, megvótésnek állasz,
Ha nem, tovább is bujtozat vágad.
Gyermek vagy még majdnem. Érintetlen gyermek.
Vigyázz, ha vétkessel — a jó Isten vor meg!*

*Két oró küsd benned: Természet törvénye,
S a Morál, mit emberi kés alkot.
S míg elnyelni késül amannak örvénye,
Vágyadat féken emesszel tartod.
Gyermek vagy még majdnem. Érintetlen gyermek.
Vigyázz, ha vétkessel — a jó Isten vor meg!*

K. F.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXXV-ik évfolyam I-ső negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

Egész évre	.....	K 20.—
Fél évre	.....	» 10.—
Negyed évre	.....	» 5.—

Egyes szám ára 40 fillér.

— **Halálozás.** Részvétellel vettük a hírt, hogy özv. Martincsevics Józsefné, szül. Strahia Amália urasszony f. hó 12-én reggel 4 órákor hosszas szenvedés után 92 éves korában elhunyt. A nagy kort ért elhunyt urasszonyt ma délután temetik. Nyugodjék békében!

— **A kórházparancsnok búcsúzása.** Miatán a csáktornyai katonai tartalék kórház teljesen felosztott s engem az olasz frontra rendeltek ki, távoznom kell Csáktornyáról. A távozás amily gyors, ép oly fájdalmas is. Nagyon megkedveltem rövid ittartózkodásom alatt ezt a kedves városkát s nem szívesen távoztam. Ép ezért kötelességem lett volna minden ismerősömetől személyesen elbúcsúzni. De most az idő rövidsége miatt ezt nem tehetem meg, ezúton mondok tehát köszönetet mindenkinek, aki bármi tekintetben is hivatásomban támogatott, másrészt szívvelyesen üdvözölt mindenkit, akitől személyesen nem búcsúzhattam el. Talának meg szíves emlékeztökben, ahogy rám nézve is felejtethetlen marad a kedves Csáktornya barátságos polgársága. Dr. Vitaliani Emil főorvos, a tartalékkórház v. parancsnoka.

— **Jótékony mozielőadás.** A Vöröskereszt egyesület helybeli fiókja javára a csáktornyai Gözmozim és Villamtelep támogatásával a Rákóczi utcai mozgóképernyőházban előadásra kerül Csányi Sándor helybeli zenekara közreműködésével a közönség részére d. u. 6 és 8, a tanulóifjúság részére d. u. 4 órákor Az obsitos dráma, Bakonyi és Kálmán hírneves operette után. Az előadást Mik Károly tanítóképző-intézeti nevelő úr prologja vezeti be. A jegyek a két utolsó előadásra előreváltásban is Pethő Jenő gyógyszerész úrnál, egyébként a pénztárnál az előadás napján d. u. 3 órától kezdődően kaphatók. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s nyilvánosan nyugtáztatnak.

— **Köszönetnyilvánítás.** Grész Ernőné 10 K-t s egy magát megnevezni nem akaró adakozó 12 K-t adományoztak a Vöröskereszt csáktornyai fiókegyületének, mely adományokért az úton is köszönetét nyilvánítja az elnökség.

— **Adomány.** A Stridóvári Takarékpénztár igazgatósága évről-évre megemlékezik a hegyvidéki iskolákról szép ajándékkal, a »nagornják« szép gyermekeiről. A szentorbánhegyi iskolának is az elmúlt három esztendőn át évente 10—10 K-t s így összesen 30 K-t juttatott a magyar nyelv elsajátításában kifizető tanulókat jutalmazására. Az adományokért hálás köszönetet mond a gondnok.

— **Köszönetnyilvánítás.** Bernstein Izidorné urasszony Zágráb, volt szíves a csáktornyai ir. nőegyletnek 100 koronát adományozni, fogadja a nemes urhölgy ez úton is hálás köszönetünket. Az elnökség.

— **Karácsonyi szünet újabb meghosszabbítása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a tűzfelügyelet hiánya miatt a január 17-ig kitölt karácsonyi szünetét 6565. sz. rendeletével újból meghosszabbította. Az új rendelet szerint a meghosszabbított karácsonyi szünet által megszakított tanítás február 4-én lesz megkezdendő. A gyakorló- és iparostanonciskolában azonban 17-én kezdődnek a tanítások.

— **Az oroszok karácsonya.** Érdekes jelenséggel találkozunk a napokban, amikor orosz hadifoglyainkat e hó 7. és 8-án az utcákon tömegesen láttuk. Minden orosz hadifogoly az utcán volt, kiöltözödvé, taka-

rosan, jókedvűen, mert karácsonyukat ünnepekként volt. Valami örömteljes, valami megnyugtató volt ezeknek az oroszoknak az ünneplésében. Nemcsak ünnepeiket ülték meg, de hangos örömeiknek adtak kifejezést afölött is, hogy a béke fölött tárgyalnak — otthon s hogy nemsokára mennek — haza! Érdekes, hogy egyre hajtogatják, mintha exkuzálni akarnák magukat, hogy nem azért kíváncsiak haza, mert itt rossz dolguk lenne, hanem azért, mert mégis csak jobb — otthon. Olyanok is vannak köztük, akik, amint otthon szélnéztek, visszatérnek, mert itt akarnak véglegesen letelepedni, annyira megszerették ezt a népet, a szép Magyarországot!

— **Megszűnt a Magyar Paizs.** A magyarság legszövetségese, a Zalaegerszegi megjelenő Magyar Paizs, 18 évi fennállása után, az elmúlt év végével megszűnt. Eddig is nagy nehézségekkel küzdött. Hol a papiroshiány, hol a nyomdászemélyzet elégtelensége górdítottak eléje nagy nehézségeket, majd pedig az adta meg a derék lapnak a kegyelemdőfést, hogy nem volt nyomdája, ahol a lap napvilágot láthatott volna. A sok fájdalmas csalódás s a leküzdhetetlen nehézségek végül a fáradhatatlan szerkesztőt, Borbély György gimnáziumi tanárt, megadásra kényszerítették. Begöngyölté tehát a zászlót, amelyet eddig ritka lelkesedéssel lobogtatott s a lapot beszüntette. Lehet, hogy nem végleg. Ami több is mint bizonyos, mert az izzó temperamentummal megáldott Borbély Gyurka lap nélkül nem existálhat. Adja Isten, hogy úgy legyen! A magyarságnak szüksége van a Magyar Paizs feltámasztására!

— **Sorozás.** A 18 éves népfőlkélok sorozása a csáktornyai járásban e hó 15, 16 és 17-én történik. 15-én a belicai, drávaszanyi, bottonyoi, drávavásárhelyi, drávanagyfalui körjegyzőségek és Csáktornya; 16-án a murasiklósi, csáktornyavidéki, muraeszentmártoni, muraeszerdahelyi; 17-én a felsőmihályfalvai, stridóvári és viziszentgyörgyi körjegyzőségek soroznak. A sorozóbizottság polgári elnöke Tóth István nyug. grófi tisztartó, takarékpénztári igazgató.

— **Az új gabonarekvirálás.** Az új rekvirálásból kifolyólag a közlekedési miniszter rendeletére Zalavármegyének 3000 vagon gabonát, hüvelyeset és tengerit kell beszállítani. Az alispán ebből a terményből a csáktornyai járásra 240, a perlakira 270 vaggont vetett ki s ennek beszállításáért a vármegye alispánját teszi felelőssé. Miután a kivett mennyiség biztosítása csakis a fejkvóta lényeges leszállításával történhetik, az alispán a gabona fejkvótáját 15, illetőleg 12 kg-ról 10 kg-ra, a tengerinek 20 kg-os kvótáját 15, a 16 kg-osat 12 kg-ra, a hüvelyesek 2 kg-ját 1 s az 1 kg-osat félkilogramra szállította le. Akik tehát egész esztendőre ellátták magukat gabonával, azok fejenként és havonként 2 kilót tartoznak a rekvirálás alkalmával beszállítani. Az ellátás augusztus 15-ig szól, tehát egy személy 14 kilót lesz köteles a közfogyasztásra átengedni. Ilyen az eljárás a többi rekviráláshoz is. A külső cseledeknek, nemtermelő mezőgazdasági munkásoknak, mezőgazdasági hadifoglyoknak a régi fejkvóta megmarad. A fölösleget rögtön kell beszállítani.

— **Loárverés.** Folyó hó 20-án az iteni laktanyában, az ismert feltételek mellett loárverés lesz megtartva.

— **A katonatanulók vizsgái.** A most beaváló középiskolai tanulók ez évi tanulmányaik végzése tekintetében a hadvezetőség és közoktatásügyi m. kir. miniszterium megállapodása értelmében a bevált tanulók február 6-ika helyett csak március 15-én vonulnak be, hogy ezalatt a részükre rendezett előkészítő tanfolyamokat látogathassák. A miniszterium 7. sz. rendelete szerint ugyanis a középiskolák VII. és VIII. osztályu tanulói s a tanítóképző intézetek III. és IV. éves növendékei február elsejétől március 14-ig külön tanfolyamokon vesznek részt, ennek befejezése után az utolsóelőtti évfolyambeli osztályvizsgálatot s az utolsó évfolyambeli osztályvizsgálatot s ennek sikeres kiállása esetében írásbeli nélküli érettségit, illetőleg befejező tanítóképesítő vizsgálatot tesznek. A többi osztályok bevált tanulói pedig egy héttel bevonulásuk előtt egyszerű osztályozás alapján osztálybizonyítványt kapnak. A miniszterium, hogy a tanulmányaikat még be nem fejezett két felsőbbosztálybeli deák is tanulmányaikban el ne maradjanak, illetőleg azokat befejezéséig, az 1917-ben s még előbb bevonulathozuk részére is, ha parancsnokságaiktól szabadságot kapnak, április 1-től április 28-ig terjedő tanfolyamokat rendez. Az alsóbb osztálybeli pedig magánvizsgálatokra bocsátja, ha ebbeli jogcímüket igazolják s erre jelentkeznek. Két osztályról vizsgát egy év alatt azonban nem tehetnek.

— **Állandó mezi.** A Rákóczi-utcai állandó mozgósínház mai előadásainak műsora: A leigázott lélek (dráma 4 felv.), Házaság akadályokkal (vígját. 3 felv.).

— **Határidő meghosszabbítás.** A hivatalos lap legújabb száma a pénzügyminiszter rendeletét közli, mely szeszűző vállalkozóknak a szeszűződe céljaira szolgáló nyersanyagoknak a termelőktől való beszerzésére december 25-én megállapított határidőt 1918. évi január 31-ig meghosszabbítja.

— **A Déli-vasut nagy deficiteje.** A Déli-vasut igazgatósága a napokban Bécsben ülést tartott, a melyen beszámolt az októberi forgalommal kapcsolatos pénzügyi helyzetről. Október végéig az elmúlt évhez képest a bevétel 122 millió K-val emelkedett. A kiadások többete 328 millió koronát tett ki. Az eredmény tehát 206 millió koronányi rosszbodást tüntet fel az elmúlt évvel szemben, amely hat millió korona deficitei zárult. A jövő hónap 11-én a Déli-vasutnak a 3%-os elsőbbségi kötvények januári szelvényeit kell beváltania, a mi körülbelül 25 millió frankot tesz ki. Erre vonatkozóan a jövő hét penntekjén tartandó újabb igazgatósági ülés fog határozni.

— **A Hadsereg képes katonai folyóirat karácsonyi száma** rendkívül sok aktuális cikket, számos közérdekű hírt közöl. A világháború eseményeit a legmegbízhatóbb értesülések alapján ismerteti. Illustrációi közül kiemeljük a haditengerészeti képeket, valamint az olasz harctéren készült főtérképeket. «A Hadsereg» január elsején a XV. évfolyamába lép. — Előfizetési ára egész évre 24 korona, egyes száma 1 K 20 fillér. Minden könyvkereskedésben megrendelhető.

— **Automobiltartás korlátozása.** Kiadott miniszteri rendelet értelmében március 1-től kezdve csak azokat a személyszállító automobiloikat szabad üzemben tartani, amelyek használatára a kereskedelmi miniszter engedélyt adott. A kérvényeket a törvényhatóságok első tisztviselőinél kell előterjeszteni és január 25-ig a keresk. miniszterium ipari műszaki ügyosztályában kell benyújtani.

— **Vetőmag a gazdáknak.** A földművelési miniszter leíratot intézett Zalavármegye alispánjához, amelyben rámutatott arra, hogy a gazdák a tavaszi vetőmag szükségletüket a rendelkezésükre álló készletekből rendszert fedezhetik ugyan, miután azonban mégis lehet, hogy a gazdák megfelelő vetőmaggal nem rendelkezhetnek, gondoskodott arról a miniszter, hogy tavaszi árpa, zab, tengeri és kölesből készletek föntartassanak, amelyek elegendők is lesznek, ha abból csak a föltétlenül reá szoruló gazdák részesíthetnek. Föhlívja a miniszter az alispánt, hogy január hó 15-ig tegyen hozzá jelentést, hogy Zalamegye területén van-e föltétlenül szükség arra, hogy a miniszter tavaszi vetőmagot bocsásson rendelkezésre, ha igen, számszerűleg jelentse azt is, hogy minő és mennyi vetőmag szükséges.

— **Ha 52-ből elvesszünk 38-at, marad 14.** Ez az egyszerű kivonás tanít meg mindenkit a ma legnagyobb művészetére a pénz-megtakarításra. Tizenhárom koronát takarít meg mindenki évente, ha annak a budapesti reggeli lapnak az előfizetési közzététel, amelyik egyedül marad meg a régi előfizetési árak mellett. A »Pesti Napló« ez az egyedüli lap. Csak a »Pesti Napló« szerkesztő meg továbbra is a régi, negyedévi 950 K félévi 19 K és évi 38 K előfizetési árárt, a többi lap felemelt 1/4, évi 13 korona, félévi 26 korona és évi 52 korona előfizetési ára helyett. A régi áron, a régi terjedelemben nyújtja tehát a »Pesti Napló« továbbra is a művelt magyar közönségnek az újságrész és sajtóirodalom legkiválóbb és érték tekintetében egyedülálló alkotásait. A publicisztika és írásművészet illusztris képviselőinek, 60 magyar írónak legjobb, legragyogóbb munkáit a régi áron viszi el minden nap a »Pesti Napló« az ország minden részébe azokhoz, akik ha egyéb közérdeklődési cikkeikkel nem is tudnak takarékoskodni, de legalább felhasználják azt, hogy az egyik legfontosabb közérdeklődési cikkükönél, a mindennapi újságunknál takarékoskodjanak. A »Pesti Napló« kiadóhivatala Budapest, VII. Rákóczi-ut 18. módot nyújt ehhez mindenkinek.

— **Változások a posta-, távirat- és távbeszélő forgalomban.** Horvát-Szlavonországok területe, Isztria és az Osztrák tengermenték a postaforgalom, Zágráb, Varasd és Bjelovar-Križevci vármegyék a távbeszélő magánforgalom, Dél-Stájerország a posta- és távbeszélő magánforgalom tekintetében a tiltott területek közül kivételtek és az e területeken fennállott forgalmi korlátozások megszüntek. Az osztrák tengermentékkel való forgalomban Fiumicello, Romans, Sagrado, Villa Vicentina és Villesse helyekkel közönséges és ajánlott levélpostai küldemények ismét válthatók.

— **A le nem foglaltat fizetés.** Hivatalos lapban megjelent igazságügyminiszteri rendelet a köz- és magánalkalmazottak fizetésére, nyugdíjára vagy egyéb szolgálati járandóságára vezetett végrehajtás alól mentesített legkisebb összegeket felénnyivel felemeli. Fizetések tekintetében 2000 koronáról 3000 koronára, nyugdíjak stb. tekintetében 1200 K-ról 1800 K-ra, munkabérek tekintetében napi 5 koronáról 7 K. 50 fillérre emelkedett ezzel a le nem foglaltat évi járandóság.

— **Elesett megsebesült és kitüntetésű hősök.** A már 15 éve fennálló »A Hadsereg« című képes katonai folyóirat szerkesztője tölkért bennünket, tudassuk t. olvasóinkkal, hogy az elesett, kitüntetésű vagy megsebesült tisztok, zászlósok, tisztjelöltek és egyes önkéntesek arcképét és életrajzát díjtalanul közli, ha az arcképet és az életrajzi adatokat a család (vagy rokon) »A Hadsereg« szerkesztőjének, Arad, Ferdinánd u. 8. beküldi.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sándora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povuštijivi list za pak
izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cijena je:
Na čelo leto . . . . K 20 --
Na pol leta . . . . . 10 --
Na četvert leta . . . . 5 --
Pojedini broji koštaju 40 fill

Obznane se polog pogodbe i taj računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR

Surađnik:
SRÁY FERENCZ.

U Brest-Litkovcu se dalje pogadjaju za mir.

Razlike u pogodbah med némškimi i ruskimi izposleniki. - Englez opet mešariju dela. - Kak bi naši i ruski zarobljeniki zamenili? - Nemci trinajstput više ruskih zarobljenikov imaju kak rus. - Amerika pred 1919-tom letom nemre pomoć poslati englezom. - Englezki ministerpredsednik malo mirneše govori, kak je do vezda govoril. - Na svakom bojnopolju bil je mir.

Kak stojimo na bojnopolju?

(M. J.) To je vezda najglavneše, kaj dela komisiija, koja zbog mira razgovore drži. Svi izposleniki koje su pogadjajuće vlade u Brest-Litovsk poslale, su opet na lice mesta dospale, da se rezprava, i pogodbe dalje vodiju od mira. K komisiije se je pridružil i Trockij, ruski minister izvajnskih poslova.

Vu pogodbah bile su u zadnjih vremena razlike med némškimi i ruskimi izposleniki. Rusi su hoteli, da bi se pogodbe dalje drugdi, a ne u Brest Litovsku vodile Rusi bi radi, da bi se spravišća u Štokholm prenesele, ali nekam daleko u Rusiji.

Vu tem delu se englezke ruke moreju spaziti, kaj bi rad mešariju napraviti s tem nakanenjem, da se nebi rus pomiril, nego dalje boril, kaj bi englezu, pak francuzu na hasen služilo. Nemeć, pak mi nesmo popustili, pak budu se spravišća i na dalje u Brest Litovsku vodila.

Drugo, u čem ne su se mogli odmah složiti, bilo je to, da su rusi hoteli, da bi nemci i mi predi kak bi se mir sklopil, naše vojništvo iz onih zemljah, koje smo od rusa odzeli, vun potegnuli. To se razme, da niti nemeć, niti pak mi to nesmo šteli napraviti. Za kaj smo tuliko krvi alduvali, ono nećemo predi nazaj dati, dok se kontrakti za mir nepodpišeju i dok nebudu opet mirni položaji. I u tem pitanju je englezka ruka, kojoj bi dobro došlo, ako se nebi rus s nami i s našimi saveznicima pomiril. Tak se vidi, da budu rusi i u ovih pitanjih popustili. Za nemce i za nas zasigurno vnoće vrđi, ako budu se i nadalje u Brest-Litovskoj vodile rezprave, ar ovdí smo mogućći paziti na englezke skramplje, s kojimi bi on rad novu svadju napraviti s Ruskom i med nami i med našimi saveznicima.

Kak znamo, do 4-ga januara bi morali englez, francuz, pak taljan odgovor dati rusom zbog sveobćeg mira. Ali oni neprijatelji na ruski poziv nikakov odgovor još nesu dali.

Na konferenciji, koja se vodi u Brest Litkovcu su vezda od toga govori, kak bi se naši i ruski zarobljeniki med sobom izmenili? Najpredi bi se morali betežni i oranjeni zarobljeniki dimo poslati, za tem stareši i koji domaj decu imaju. Nazadnje bi se po personah i drugi zarobljeniki zamenili. Ovo zadnje bude se pomalem izvršiti moglo, ar nemci trinajstput više ruskih zarobljenikov imaju, kak rusi némških zarobljenikov.

Znamenito je, gda su rusi na brest litkovskom spravišću potrebuvali, da bi se konferencije u Štokholmu dalje vodile a ne u Brest Litkovcu, pak da bi rusom taki, pred dokončanem spravišću i pred podpisanim kontraktom nazaj dali od njih odzete zemlje, stali su se ruski vojnički izposleniki i glasno su očitovali, da ruski vojnici vre nećeju, pak niti nemreju dalje hrcuvati.

Zežnalo se je, da su izposleniki Amerike, Englezke, Francuzke, Taljanske i Rumunjske izišli, pak su izrekli, da se imenutih orsagov vlade nećeju mešati u one pogodbe, od kojih se u Brest-Litkovcu rezprave vodiju.

Ruski suprotivniki vezdašnje ruske vlade su hoteli 31-ga decembra proti vladi veliku bunu napraviti, da bi s tem zaprečili dalešnje rezprave za mir u Brest Litkovcu. Ali vezdašnja vlada je to zežnala, pak je prepredila bunu. Vnoće puntare je u temnicu zapreti dala i s velikom strogom je pogasila bunu predi, kak bi izbuknula.

Ruska vlada je zežnala, da Kerenski, koj je proti miru i koj je predi vodja rus kog kormana bil, ima 317 jezer rubelov, (ruski penezi) u jednoj sparkassi. Ove peneze je vlada osvojila i med one rezdelila koji su kvarni bili pri onoj buni, kojoj je Kerenski kriv i zrok bil.

Socialiste su u Taljanskoj tajno spravišće držali, u kojem su vnoće potrebuvali, da bi se švajcarska vlada namolila, da bi s nemećom zbog taljanskog posebnog mira spomenka počela.

Amerika se pripravija, da bi Englezkoj, Francuzkoj i Taljanskoj pomoć mogla poslati, ali same amerikanske novine pripoznaju, da pred 1919-tom nemreju veku pomoć poslati. Vu Ameriki tak misliju, da pred letom 1920 om nebude sveobći mir. Mi pak mislimo, da bude naša i nemećka vojska predi sveobći mir upravila.

Iz Englezke 6-ga januara dohadajući glasi mirneše govoriuju, kak su do vezda englezi od mira govorili. Vu ime englezke vlade je Lloyd Georg ministerpredsednik govor držal, u kojem je med drugim svojimi reći očitoval, da Englezka neće vunistiti Nemsku, niti pak rezdrobiti Magjarsku Austriju, niti pak Tursku, nego nazaj hoće postaviti Belgiama, Srbsku, Montenegro, nadalje Taljanskoj one austrijanske zemlje dati, u kojih taljanski govoriuju, Francuzkoj pak one zemlje, koje je Nemećka odzela od nje 1871 ga leta. Treba, veli, da bi se način našel, da se više nebi morale svadje med narodima putem tabora rešiti. Ako bi se to dogodilo, onda bi Englezka pripravna bila, da se taboru kraj napravi.

To su prvi reći, u kojim i Englezka počne mirneše govoriti, ali zbog njene zahćeve, koje je englezki ministerprezident u svojem govoru izrazil, nebude do mira došlo, ar niti Nemećka, niti pak mi nećemo iz naše orsage za volju englezov nikaj senkati drugim koji su oružje proti nam zdigli.

Naši neprijatelji se počneju malo pre-mišljavati, da to ipak nebude dobro za njih ako budemo mi, pak Nemećka po s rusom sklopljenom miru od ruskog fronta na francuzki front veliku vojsku mogli poslati. Jeden englezki general je izračunal i u novinah rezglasil, da bude nemeć s našom pomoćom trifertalj milijonov puškah, tojest vojnikov mogel poslati na francuzko bojno polje. Jeli bude više, ili menje to vojništvo kak trifertalj milijonov, to mi neznamo, pak ako bi i zoali, nebi vu novine deli, ali da naši neprijatelji zaistino zrok imaju, da se pre-mišljavaju, to je istina.

Na svakom bojnopolju čeli prošli
tijeden bil je mir, samo štuki su negdi,
negdi vu poslu bili.

Nekaj povučljivoga.

I.

Iz povesti obuče.

Vežda, gda jeden par čizme 200—250
korun koštaju, tulko kak pred nekolikimi
leti jedna krava, pak gda vre tam držimo,
da niti za nikakva peneze nebudemo mogli
obuču si kupiti, zanimalo bude naše čita-
telje, kakvu obuču su vu starinskih vremenih
ljudi nosili i kaj je obuča negda zdavnja
koštala?

Vu jako starinskih vremenih su ljudi
samo zbog toga obuču nosili, da si podplate
čuvaju od trde zemlje i kamenja. Zato su
si na podplate nekakvo trdo drvo, ili ko-
žu privazali. Potlam su vre i na čelu nogu
si napravili obuču na formu veždašnjih
opankov, ili bočkorov, ne samo za to, da
si obraniju noge pri hodanju od kamenja,
pak druge trdine, nego su vre i zbog pa-
rađe nosili obuče. Tak na priliko, kak je to
vu testamentu staroga veka čitati moći, zi-
dovi su na delavenden drugefele, pak vu
světkih opet drugefele obuče nosili, su s
zlatom, s gjungjami i s gjemantom okinčili,
s dišućom balzomom namazali, male zvon-
čke na nju privezali.

Grki nesu dopustili, da bi njihovi robi
obuču nosili, oni sami pak su si na noge
trđu kožu zavezali s remenami, tak da su
ovi dost široki remeni čelu nogu pokrili.
Nepoštene ženske su morale vu papučih
hoditi.

Pri rimljanah su činovnici črlene ko-
zate cipele nosili, a vekši činovnici čizme,
koje su kratke sare imale. Vojnici su si iz
trde kože podplat privezali na noge. Siro-
mašni ljudi su drvene cipele nosili i ako
su se med sobum svadili, su se i tukli s
svojimi cipelami.

Vu jedennajstom i dvanajstom stoletju
su ljudi dugocaste cipele nosili, koje su si
pri kolenih privezali s malimi lancima, na
koje su male zvončke složili i gda su ho-
dili, čnkalo je za njim. To se razmi, da
oni, koji su krasit išli, ili kaj drugo zloče-
toga delali, su zbog zvončekov doma osta-
vili svoje cipele.

Vu šestnajstom stoletju su široke, pri
prstih tupe cipele nosili, koje su za med-
vedove potplate zvali. Ovi cipeli su tak
prostrani bili, da su morali iz nutra slamom
naphati. Samo vu sedemnajstom stoletju su
ljudi počeli takvu obuču nositi, koja je spo-
dobna veždašnjim cipelam i čizmam.

Kakvu cenu je obuča imela vu letu
1595 tom, to je videti moći iz računa Ja-
noš Ernest saskog hercega. Poljeg ovoga
računa za hercega zgotovljene jeden par
čizme su koštale 1 forint i 3 krajcarov, je-
den par čizme s dugimi sari 1 forint i 15
krajcarov, vu Beču kuplene jeden par cipeli
2½ krajcarov, jeden par fini papuču 30 kraj-
carov. Hercegovu drugi računici kažeju, da je
za pokrpanje svojih rezdrtih jeden par ci-
pelov platil 6 krajcarov, za novi podplat na
cipele hercege 12 krajcarov. Cipeli herce-
govoga tajnika su koštali 8 grošov.

Leopold cesar vu letu 1669 tom je na-
redbu dal za šostare, da za jeden par ci-
pelov nesmeju više prositi, kak 1 forint za
fineše zgotovljene pak 1 forint i 30 kraj-
carov. Za ženske cipeli nesu smeli već pot-

rebuвати kak 54 krajcarov, a za jako fine
1 forint i 12 krajcarov. Za detinje cipele
su šostari od 21 krajcarov do 48 krajca-
rov smeli prositi. Koj je više potrebuval,
onoga šostara su na dereš potegnuli ili vu
koledu deli.

»Gde su ona vremena, gda je obuča
tak fal bila?!« — si zdihavamo svi, koji
na cenu veždašnju cipelov, pak čizmah
mislimo.

II.

Najvekši kinč.

Predi kak je tabor bil, našli su se ljudi
koji su rekli, da je na svetu svemu zlu
zrok to, da je mnogo ljudstva na svetu.
Rekli su, za to je težko živeti, pak za to
je treba vu Ameriku iti, ar pri nas vre nega
dosta zemlje za ljudstva, ar nas je vre pre-
vnogo. Ako bi nas menje bilo, bi leži živeli.

Tabor nam je i vu tem pitanju odprl
naše oči i navčil nas je, da se drugač pre-
misljavamo vu tem poslu.

Spoznali smo ruske zarobljenike, pak
ruskoga puka, koji su iz takvoga orsaga do-
šli k nam, gde je mnogo zemlje, tuliko, da
na svakog kvadratkilometrov samo 16 per-
šonov dojde. Kaj vidimo na ovim ruskim
vojuikom? Zaostali su, nesu izobraženi i
da neznaju još delati. Ovi doma zvekšinom
vu njihovih grdih selah i hižičkah na pol-
kakti marše živiju. Ovdri pri nas su se nav-
čilj kakov je vuredjeni stan i pošteno živ-
ljenje. Naš orsag je prama njihovomu or-
sagu nebo, kam bi oni iz svojega orsaga,
makar kuliko goder zemlje imaju tam, radi
nazaj došli.

Spoznali smo i nemske vojnike i nems-
škoga puka, pak s njim onoga orsaga, gde
na svaki kvadrat kilometer zemlje 100 per-
šonov (pri nas 50) dojde. Pak kaj vidimo?
To, da nemsčki puk ne samo vu broju, nego
vu jakostju, bogatstvu, vu izobrazostju i
vu vsem pred nami stoji. Vidimo, da je
to vu vsem spametea narod. Sveje na
njih čisto, lepo, redovito. Bogateši i moguć-
neši su kak mi, makar su naše zemlje
plodneše kak njihove, pak makar jih još
jenput više živi na tulikoj zemlji kak rpi nas.

— Na kaj nas vučiju ove dve pėlde?

— Na to, da skim je više ljudstva vu
jednim orsagu, s tem je viša posta, s tem
se više pova, stem je vekši red, imučnost i
izobraženost.

— Kaj je dakle najvredneše blago jed-
noga orsaga?

— Delaven človek.

— Po tem kaj je najdražesi kinč clo-
vekov?

— Dete, iz koga bude delaven človek.

Velika čena detete je jezerovratna ve-
zda po taboru, kada tuliko ljudstva izgine,
oslbi i za delo nesposobno postane.

Varasi i sela s pogoreli, mosti, željez-
nice se respustošili, ali to sve neje tak ve-
liko zlo, kak smrt onih mladih ljudih, kojih
vre nije moći nadomestiti. Kuliko posta os-
tane ne zgotovljenoga, kaj bi ovi zgotovili?!

Jedno naše ufanje je dakle: dete. Ona
deca, koja su vre na svetu, kojih jeden del
je bez oca, zaostavljen ostal. Niti jedno
dete izmed njih nesme znati, da nema oca
koj bi mu kruha i opravu dal i za njega
skrbel. To je vezda svim nam najprveši po-
sel. Pak najveksa zadača: pomnožiti pučan-
stva onoga orsaga, da bude s čim predi
vnogo ljudstva ovdri, više, kak je predi bilo.

Oni roditelji pak, koji su živi ostali i

moreju, da si samo odhraniju svoju decu,
jezeropot s vekšom ljubavjom i odanoštom
naj odhraniju svoju decu, da niti jedno iz-
med njih nepogine, pak da jim sva decu
zdravi, Boga bojeći, delavni i hasnoviti člani
postaneju svoje domovine.

Telovno i duševno odhranjivanje decah
je vezda najveksa dužnost, ar je dete naj-
vekši kinč!

List s bojnog polja.

S taljanskog fronta poleg Piave reke
smo dobili sledeći list:

Decembra 28-ga dobili smo poštu skup
nabranu od 23-ga oktobra, med kojom poš-
tom dobil sem i ja novine zvane Medjimurje
sve zaostate broje, vu koji čital jesem sve
one dogodjaje, koji su se na fronti talijan-
ske velike bojne katastrofe pripetili. I spa-
zil sem nutri, da skorom nebi bilo moći
veruvati telegramom, koji su ovaj glas prvi
javili novinarom. Ali ja svojimi pajdasi, koji
smo svojimi očima videli ove dogodjaje i
pripečenja, svedočimo, da vpisati niti nasli-
kati, niti s rečjum zgovoriti nije moguće,
kakve silje i strahoviten beg bez duše bil
je ovdri. Počemši iz Istrije zvanoga mešta
Lokovec občina Cepovan, do vode Taglia
mento, neizmerno ratnoga blaga, štukov, au-
tomobilov, puške, oprave obuče i tak nadalje,
tak dabi trebala knjiga, a ne list, da sve
opisati bi se moglo, pak su ovi čalarni tal-
jani vu strahovitem begu ostavili na cestaj
Toliko, da više danov je trebalo, da veliki
broj ljudi iz orsački putov doli je pospravilo,
kaj se je na pravil prostor za mašeranje
soldačije, trenov, automobilov i t. d. Vu svi
seli, varasi po svi vulicaj i dvori za tabor
potrebne stvari razhitane vu neizmernoj
vrednosti. A de su, bili konzervi, magazini,
ribni i guljas konzervi vnojo vaggonov s
ognjom uništeni, med kojimi smo mi soldati
si zbirali, kaj smo mogli hasnovati. A na-
rod, kak bez pameti, bežal je tak dugo, dok-
lam su je ne oficiri vtišili i rezolmačili, da
je nebudemo bantovali. More svaki ostati,
iliti povrnuti se na svoj stan. A mi smo
njim rekli, da nam od stanovnikov nije
drugo potrebuo, da je kulač pun s vinom,
a brotžak s gulyás konservom, špehom ci-
bakom i s kruhom. A toga pak je za dosta
bilo. Tak kašiguje Bog one, koji reč, potpis
i prisegu prekeršuju. Na Piave frontu 29-
decembra 1917. Medjimurški sini. Glavak
latvan (Alsódomboru), Szkoliber Lőrinc (De-
szérlaka.) Kovacsics Ferencz (Muravid)

Na znanje našim čitateljem!

Izdatelj naših novinah gosp. Strausz
Sándor vre više mesecov betežen vu poš-
telji leži a njegov brat, gosp. Strausz Miksa
honvedski kapitan, koj mu je na pomoć bil,
na bojnopolju harcuje s našimi medji-
murci vu Rumunjskoj. Gosp. Strausz Sán-
dor nikoga nije imel, koj bi mu vu knjižari
vu stampari i vu izdateljstvu naših novinah
na pomoć bil, zato moral je svoju štampe-
ru prodati. Novi izdatelj naših novinah zove
se Balkányi Ernő.

Žalimo, da je gosp. Strausz vu mir
odišel, ar si je 35 let, od kada je izdal na-
še novine, dosta trude vzal i dosta alduval,
da se nase novine izdržati moreju. Hvalja
njemu za njegov trud! Ali ufati se [more-
mo, da bude gosp. Balkányi vu vsem nas-
leduval gosp. Strausza, pak da budu naše
novine i na dalje tak štampane i izdane

kak su do vezda bile. Za to preporučamo njega vu dobrotu svih naših citateljah! On bude dobro znal stamparske posle zvršavati, ar ima i vu Lendavi, pak vu Muraszombatu stamparu i novine.

Kaj se uredništvo naših novin tiče, to ostane vu starom. Novine budu se tak uredjivale, kak su se dovezda. Gosp. Margitai Jožef glavni urednik i gosp. Zrinyi Károly odgovorni urednik, tak takaj drugi glavni suradniki naših novinah ostanaju na svojem mestu, pak budu se i na dalje traili, da budu na hasen domovine i medjimurskoga puka služile novine »Medjimurje.«

Čianke i pėsme, koje naši citatelji pišeju, naj se i na dalje slobodno pošleju na ime gosp. Fischela ili Strausza, ar ime firma knjižare i stampare ostane i na dalje ono, kak je do vezda bilo.

KAJ JE NOVOGA?

Taborska pėsma.

Nam žalostno spėva ta ptica papuga,
Da nas je dostigla prevelika tuga,
Vu glibokim morju ne tulko vodice,
Kuliko nam curu iz oćih suzice.

Nėga već na svetu jednoga ćloveka,
Ki bi rezveselil tužnoga junaka,
Ali sam na polju, ali sam vu gori,
Od žalosti moje srce navėk boli.

Vnogiput se zmislim na svog otca, majku
Na svog brata, sestru. Mišlim, s nami kaj bu?
Moral sem oditi od svoje dećice.
Daleko rezdružen od me grlićice.

Suze zalėvaju moje sive oći,
Na sve strani gledim nemrem si pomoći.
Nemam mira vu dne niti pak vu noći,
Molim se Jezusu on će mi pomoći.

Dragi otci, majke, medjimurske žene,
Za vami nam srce naše tuće, vehne.
Molte se Mariji i Bogu dragomu,
Da bude na skorom vćinil konec tomu.

Na Isonzo fronti ćude se godiju,
Granati šrapneli vnoгим odzvoniju.
Tromel—fajer jako teško je zadržati,
Medjimurje hćtra arćz! nej rad naprajti.

Taljan prot nam poćel granate pućcati,
Vnogi plašiv junak svoju majku zvati.
Majćica ma mila bolje bi vćinila,
Da bi me vu prvim kupelu vtopila.

Nebi moral ove pregone trpeti.
Ovakvo žalostno življenje imeti.
Oh da bi se zgubil den i vura mila,
Gđa je mene majka nesrećnog rodila.

Vudne jasno sunce, v noći mesec svėti,
Mi na bojnomo polju moramo vumrėti.
Smiluj nam se Jezus! Kristus! Bože mili,
Da stanemo živi v ovoj velkoj sili.

Zakrij nas Marija, zelena kritica,
Da ne demo v mrežu kak drobna pćićica.
Da ne demo v mrežu, kak drobna pćićica,
V žalosti bi stala vnoğa grlićica.

Na Isonzo frontu vnoğa krvi teće,
General Borojević ovako nam reće:
»Hrabro napred, napred medjimurska deca,
Makar bi se treba selit z ovog svėta.

Krvu ako treba, bumo prelejali,
Za kralja i za dom život alduvali.
Hoćemo čekati pod sivim kamenom,
Oćca Boga sud mi na frontu isonskom.

Živil naš kralj Károly nam svim jako mili,
Njegi generali, ki su nas vodili!
Medjimurski sini vu najvećkoj sili
Vu naj vekšoj sili verni smo jim bili.

Avanti! taljani ovak su krićali,
A mi s handgranati smo jih pozdravili.
Fronta nesu mogli nigdi nam predrėti,
Od šrapnelov naših morali su vumrėti.

S Bogom roditelji, grlićica mila,
Na isonskom frontu bu nas zemlja krila.
Na grob mi donesi rožmarin kiticu,
Ar sam za te vumrl. za moju grlicu.

Na bojnomo polju.

Zsizsek András iz Kristóffalva.

Vadla György iz Hodosány.

— Prošnja. Naše novine su meseca januara 1-ga vu prvi firtalj XXXV-og godišnjeg tećaja stupile. Prosimo naše poštuvene predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke ćim predi pošleju i predplate ponoviju. S pozdravljom izdateljstvo.

Predplatna ćena je od 1-ga januara 1918:
Na ćelo ljeta . . . . . K 20—
Na pol ljeta . . . . . » 10—
Na ćetvrt ljeta . . . . . » 5—

Pojedini broji koćstaju 40 fillėra.

— Nove nemške ćete su dolazile na francuzki front. Francuzke novine pišeju, da na francuzki front ruskoga fronta neprestano dolaziju nemški stuki i pjeski vojnik. Pred Reimsa ćetiri, vu argonnen tri i pred Cambraia dvaunajst novi vojni zbori stojiju. Ovi su iz ruskoga fronta došli. Samo na englezki front su petnajst novi sbori dolazili. Dansku granicu su do prvoga januara zaprili.

— Turkestan i Amur provincije su si neodvisnosti proklamėrali.

— Replani na Budapestem. Decembra 14 ga i 15 ga dana su nad Budapestem replani valjali, koji su cedule doli hitili med ljudstvo, da nek biljeziju ratnu posudu.

— Bratianu se je zahfalil. Bratianu rumunjski ministerepredsednik se je zahfalil. Zrok to mu je da amerikanćani i englezi nikak nemreju Romaniji na pomoć biti.

— Kuba — Proti Monarchiji. Parlament od oćoka Kube (Amerika) je odlućil, da bude našoj monarchiji boja porućil.

— Kralj pri Czerninu. Károly magjarski kralj je decembra 14 ga po poldan pohodil vu Beću grof Czernin Ottokara betežnogu ministra izvanjskih posla.

— Napad. Clemenceau francuzkoga ministerepredsednika su vmorili steili. Jeden nepoznati ćlovek je s revolverom na njega strelil i oranil ga.

— Grof Czernin v Bresztlitovsku. Grof Czernin minister izvanjskih posla je svojom pratnjom decembra 22 ga v Bresztlitovsk dolazil. Na kolodvoru su ga nemški generali primili. Nadzapovednik vojske je na ćast ministra većerju dal na koju su i ruski delegatuši pozvani bili.

— Vu strahu je skoćil s kata. V Budapešti je decembra 21-ga Sente Kalman zvani honvėd s jednim drugim vojnikom tri bale sukno nosil na Oczy-putu. Kad su redara spazil, poplašili su se sukno odhitili i pobešli. Sente Kalman, koga je redar tral, je v jednom hižu skoćil i s ćetrologa kata se dole hitil na dvor. Soldaćki branitelji su ga v sp tal spravili.

— Bivši car drvo ćėpa. Negdašnji car vu Tobolsku drvo ćėpa na dvoru. Car-

ska familija je od varaške oblasti ćedute dobila, za živeš. Vno koje su za njegvu potrebu iz dvorskih pivnicah vu Carskojeselo sobom donesli, su stražari v vodu hitili, jerbo car nesme vino piti. Božja kaćtiga ga je dostigla!

— Đudi duh Medjimurja. Kak hudi duh dimo se navraća, tak i Lajtman György iz Zagreba sploh hodi skućavati vu Medjimurje. Ćtejemo vu Medjimurju, da ne zdavnja bil je dićni biskup medjimurski Premuš Dominik na Belici: fari, gde su bile misije. Belićki farniki svete dneve vu pokori sprevodili jesu. Samo neznamo, zakaj je došel Lajtman iz Zagreba, njega nići ne želje! Njega aćreba pri nas niti jednu vuru. Mi smo pokoru ćeinili, zato nam nej nedohaja hudi duh. Medjimurci su srećni, ako nevidiju Lajtman Györgya ober ilerca Zagrebećkoga. On je ne znal za sebe predobiti nikoga, niti vu Ligetvaru, niti vu Perlatku, niti vu Kotoru, niti vu Dekanfalvi. Predobil je za sebe nikakove tožne pjevaćice, koje su morale onak pjesati, kak je on igral Dobra škola za druge naslednike, koji faru zeļeju zgubiti, kak je zgubil Lajtman György

— Nesrećna. Iz francuzkoga javiju da pred jednum tunelom se je jedan vlak, francuzkim ćetam vanskizvol. Vlak se je vužgal i skorom svi vaggoni su zgoreli. Tak mieliju, da 8—9 sto vojnikov ih je umrlo.

— Nemške bombe. Jedna nemška podvodna ladja je strelala Funchall zvano pristaniste na Madera otoku. Od granatov nekoje hiže su se zrušile. Stražne ladje su podvodnu ladju proganjali, ali ona je srećno ĳim vušla.

— Iz ućitelja zapovednik. Novi nadzapovednik ruske vojske, Nikolaj Vasiljević Krylenko, do vezda je profesor bil na ljubliuskoj trgovaćkoj školi.

— Ratna štatistika. Amerikanćani su zračunali, ba vu ratu stojećie 22 države 38 million vojnikov imaju pod zastavom na bojnomo polju. Iz ovih 27 i pol million na antantu, a 10 i pol million na nas, tojest na centralne države spada.

— Vu španjolskoj shog bunjenje budu orsaćku spravišće razpustili i nova zbiranje odredili.

— Popovics Sándor financminister. Popovics Sándor predstojnik Osztrak Magjar Banke bude svoju vezdašnju službu ostavil, i imenovan bude za magjarskoga financministra.

— Kaledin vu Rosztovu. Kaledinove ćete su Rosztova osvojile. Pri Rahlicėvanu još traja bitka, takodjer i pri Bjelogradu.

— Primirje na kaukazušćim frontu. Zapovednik ruske ćete na kaukazušćim frontu je izjavil, da i on hoće primirje sklopiti.

— Kralj vu Olmützu. Njegovo Velicanstvo Károly, magjarski kralj, je decembra 15 ga v noći v Olmütz putoval.

— Na sedmu austrijsku ratnu posudu su 5 milliard, 801 million i 600 jezer korun bilježili.

— Eksplođeranje. V Ameriki v Bethlehem Steel Company zvanoj fabрики je eksplođeralo. Stanovi su se svi vnićtili. Mrtvih i oranjenih broj je još nepoznat.

— Kaledina su zbiti. Iz Petrograda javiju, da su Rosztov, Nahicėvan i Taganrog zvani varaši bunlarom vu ruke došli. Kaledin je prosil načelnike ovih varaša, da nek se i oni trsiju, da se boi naskoro zakljući.

— Vu Rusiji i 18 lėt štari ućeniki dobiju votama za zbiranje ablegata

— **Šit života starac.** V Budapešti se je Weidinger Jozef 73 let star dvornik obesil.

— **Čurski ministar u Berlinu.** Ahmed Nessine bey ministar izvanjskih posla i Resad Hikmet bey državni tajnik su decembra 15 ga u Berlinu putovali.

— **Doma su pustili vojnike.** Povjerenih naroda savjet je one ruske vojnike, koji su 34 leta minuli, doma pustili.

— **Antantske čete u Rusiji.** Iz ruske granice javiju, da vu rosztovskej bitki su na strani Kaledina vlaške srbske i francuzke čete harcovale. Šbog toga su v Petrogradu na vlahu, srbe i francuze jako srditi.

— **Englezija spozna bolševik korman.** Englezija spozna bolševiki korman jer englezki korman zna, da ruska vojska više nemre harcovati, i boji se, da pučki rat vuništi Rusiju, ako ne budu savezniki kormana pošteno podupirali.

— **Bitka Kornilova.** Pariške novine javiju, da vojska Kornilova su razbili i da je Kornilov skočil.

— **V Austriji i konca rezdelavaju.** V Austriji v januarisu budu i konca rezdelavali. Svaka obitelj dobi 50 meter konca.

— **Smrt na vulicu.** V Budapešti je pred jednom hižom žena Cukor Lajosa skupa opala i vumrla.

— **Na ruskim ladjam ne smeti municiju prevoziti.** Ruski korman je v jednoj zapovedi svim ladjam zabranil, da nikomu nesmeju municiju ili pak druge ratne stvari prevoziti. S municijom natovarene moraju v neutralne pristanište spraviti, gde one novu zapoved budu počekale od kormana.

— **Ukrainske čete su osvojile Odeszu.** Iz Odesse javiju, da ukrainske čete su vu Odeszi arzenala i druge urede osvojile. Bolševiki samo pristaništu vladaju.

— **Ratovi u Rusiji.** Poleg Volge od Asztrachana do Samare su bitke med bolševikom i med kozakom. Asztrachan su bolševičke čete zavzele ali kozaki su samo 20 kilometer daleko od varaša. Bolševičke čete imaju mašinaste puške, ali štuke ne; kozaki pak štuke.

— **Čurski carević na bojnem polju.** Hahid Eddin offendi turski carević bude nemški i austro-magjarski front pohodil.

— **Plten.** Iz Kieva javiju, kad su ukrainske čete maksimaliste zbili su od njih 73 štuke, 350 mašinaste puške i pet million naboje zaplieni.

— **Kineške čete u Charbinu.** Poslanici Antantske države su vu Pekingu sednicu držali i tam su odlučili, da budu vu Charbin kineske čete poslali, da tam red spremiju jer u varašu je velika uroed.

— **Zgazil ga je vlak.** Janoski Mihajl 74 let staroga težaka je v Budapešti jeden osobni vlak na smrt zgazil.

— **Amorstvo na ulici.** V Szabadki su Gabria Andraš 26 let staroga vojnika nesvijestno v krvi našli. Gabria je svadjivi človek bil. Kad su ga vu bolnicu spravili, na putu je vumrl.

— **Francuzka ne ima dosta ladje.** I francuzki vojnici menjšega kruha dobiju, kak do vezda su dobili žito iz Amerike nemreju prek morja spraviti, da ga nega dosta ladjah.

— **Bivši car je još v Tobolsku.** Službeno javiju, da neje istina, da bi bivši car skočiti hotel. Car i njegva familija v Tobolsku stanuje.

— **Srbski socialdemokrati zahtevaju**

mir. Iz Zürich a pišeju, da srbski socialdemokrati su pisali srbskomu kormanu, da nek odmah sveže mira.

— **Zelja srbskoga kormana.** Srbski korman želi da nek na celim izhodnom frontu i na Balkanu mir bude.

— **Samoubojni delegatuš.** Decembra 12-ga, kad su se s Rusijom razprave v Breszt-Litovszku počele, se je jeden ruski delegatuš, Skalon general s revolverom na smrt strelil. Skalon general v svojim listu piše, da nemre propast Rusije preživeti. Skalon general je na rumunj-ruskim frontu zapovednik bil.

— **V Petrogradu su oglasili opusudno stanje.** Kad dan mine nitko nesme bez dopuštenja na vulicu iti.

— **8 sto jezer vojnika.** Talijanskom su nanovo osemsto jezer vojnika pod zastavu zvali. Talijanska vojska vezda pet million vojnika računa.

— **Amerikanske podvodne ladje su se stresnule.** Iz Washingtona javiju, da decembra 17-ga na amerikanski vodah vu megli su se dvē, i to F. 1. i F. 3. amerikanske podvodne ladje stresnule i F. 1. ladja je vtunula.

— **Bivši magjarski ministarpred sednik, grof Esterházy Móric, je 20 ga decembra iz Svicarske u Budapest došel.**

— **Suraz.** Na Rákospalota — ujpetskim kolodvoru vu velikoj megli se dva cngi skupa stresnuli. Četiri vagoni su se spotri.

— **Naši zarobljeniki u Petrogradu.** Iz Zürich a javiju, da su vu Petrogradu više naših i nemških zarobljenikov skup došli. Zarobljeniki čisto slobodno hodiju vu glavnim varašu.

— **Ukrajnski korman je pobēgel.** Pred Kiev varaš su maksimalista čete dolazile. Ukrajnski korman je ostavil varaša.

— **Česke čete u Francuzkim.** Vu Parizu česku četa sloziju. Ova četa bude pod svojom zastavom harcovala proti centralne države. Ovu brigadu iz onih vojnikah budu složili koji svojevorno stupiju u francuzku vojsku. Francuzka je navēk podupirala ove izdajice domovine.

— **Kralj na frontu.** Károly magjarski kralj je ove dneve na talijanskom frontu se sadržaval. 21 ga decembra je nazad došel v Laxenburg.

— **Smrt med puferima.** V Budapešti vu jednoj fabriki je Debreczeni Karolj težak med dvema vagoni delal. Vlak se je hitro genul i puferi su težaka na smrt zdrobili.

Pšem iz rumunjskoga fronta.

Počel sam ja junak pšemicu pisati, Medtem nesam vtegnul suzice brisati.

Ostavil sam dragu v malom Medjimurju, A mene pak čeka kuglica vu boju,

Stopram sam si junak v devetnajstom leti, Več ja tužen moram na frontu strelati.

Glasiju se puške, glasiju štuki, Meni hadnagy veli sinek samo muči,

Naj se ti plakati mene žalostiti, Kak pak ja, viš, moram sablom naprej iti.

Vu Rumunjskoj zemlji kamena planine, Gde sin vnoge majke pod gorom premine.

Lēpo nam spēvaju nebeske štūice, Mi mladi junaki brisemo suzice.

Več je štrto leto kak se tabor počel, Mort za malo vrēme kaj bude i prešel.

Prešlo mi je lēto, kak sam s doma išel, Ali tužen neznam gda bum dimo došel.

V noči ob desetoj na šturmu smo išli, Al se svaki z otca pak iz majke zmišli.

Moj mili pajdašek opal je on doli, Zadnja rēč mu bila: Jezus mi pomori.

Skopali mu groba pod gorom visokom, Tak smo ovak rekli naš pajdašek: s Bogom!

Venca smo mu spleli z bora zelenoga, To je na znamenje sinu z Medjimurja.

Na njegovom križu štūica popēva, Aleluja-ruža na grobu rescvela.

V noči mesec svēti, zvezdice igraju, Oher me glavice kuglice fučraju.

Moja mila majka neje se žalostiti, Ar ja moram vezda v velikim ognju biti.

V Rumunjskim orasgu visoke planine, Drugo se neviši nebeske visine.

Tu moja postelka je črna zemljica, A vanjkušek moj je mila mi puškica.

Vnogu nočku moram na feldvarti stati, A svu dragu pušku nabitu deržati.

Draga gerličica naj se me pitati, Nit moj otec, nit pak moja draga mati.

Srčece mi tuše, kak vu turnu vura, Lajdinand nam veli: Naprej deca hura!

Glasiju se puške, glasiju se štuki, A mi mlada deca vu ti velki muči.

Spisal sam ja pšema v Medjimurje pošel, A ja tužen junak suze tam si brisel.

Lēpo vas pozdravijam sveskup v Medjimurju, Ja bum dalje branil domovinu moju.

Dajem vam ja ruku črez goru visoku, Črez goru visoku črez vodu globoku.

Pšemicu sam spisal vu šumi na štuku, Vu šumi na štuku medjimurskom puku.

S ovimi rečima pšem se zapira, Hvaljen budi Jezus i majka Marija!

Na bojnem polju.

Kernyák György vojnik, rodum iz Novakovec.

Urednikova pošta.

Na nove gme više pšemah dobili od naših poštuvarnih i vernih čitateljev. Od onih pšemah, koje smo predložili aljedeće dajemo našim piscim na znanje:

1. Bitka vu Karpatu. (Na bojnem polju. K. M.) Dobro složena pšema, kajti je duga bude vu tri brojih izlazila.

2. List od života junaka. (Vu Albaniji. M. J.) Dosta dobro složena. Bude izlazila.

3. A fölmentett dala. (Muraszerdahely. Cz.) Tabva pšema se nesme vu novine deti.

4. Harctéri ének. (Na bojnem polju. V. M. i E. F.) Lēpa pšema, ali za magjarske pšeme malo prostora imamo vu naših novinah.

5. Iz Rumunjske. (H. R.) S popravkami budeme joj mesto dali vu naših novinah.

6. Pšem iz tabora. (Rumunjska. K. Gy.) Pšema bude izlazila. Podpis gosp. őrmestra Schiesingera Lajosa smo čitali. Dajte mu na znanje naš pozdrav!

7. Poslušaj me dragi. (M. M.) Neda se popraviti

8. Pšema iz tabora. (H. J., N. G., M. P.) Izašla bude.

9. Taborska pšema. (B. L.) S popravkami bude se štampati dala.

10. Pšema medjimurskoga sina. (Na rumunjskom frontu. L. T.) Miseli bi dobre bile, ali nega rimov na kraj redov. Vrēdna je, da ju popravimo.

11. Pésma božična. (Dráva-Vásárhely. L. M.) Dobra je i lépa je bez falinge. Prekesno smo ju za božič vu ruke dobili. Nikaj za to! Ako bude i po božiču izlazila za to budu ju naši čitatelji i po božiču rado čitali.

12. Pésma od sušnoga leta. (N. J.) K nikakvoj vizi se neplate. Neda se popraviti.

13. Ruskomu caru. L. I.) Dobro bila pésma izpisana, ali ju nemremo vu novino deti. Dajmo mira ruskomu caru. Dosta je on kaštiguvani za svoje gréhe i za svoju slabodu.

14. Iz Taljanske. (N. A.) S popravkami bude izlazila.

15. Antant govori za mir. (M. L.) Dosta dobre misli su vu pésmi i dosta dobro je izpisano, ali kajti se vu Londonu jos nepogadjaju naši neprijatelji, nemremo ju vu novine deti.

Svim drugim, koji su nam pésme poslali, drugda budemo glas dali od njihove péme. Ne samo péme, nego i druge štive prosimo od naših čitateljah iz hojnog polja, tak i iz doma.

Svim skup lépe pozdrave! (M. J.)

Értesítés.

Az Alsómuraközi Takarékpénztár R.-T. ezennel közhirrre teszi, hogy a nála elhelyezett betétek után 1918. január 1-étől kezdődőleg a kamatlábat 3 (három) százalékkal számítja.

Az igazgatóság.

Oglas.

1918. jan. 15-ga budejo se dvě čarleno pisane krave 3 i 5 léti stare, u Perlaku na svinjskim piacu pred sajminskom vagom na licitacio prodale.

Beti Mihály Perlak-Ottok.

Eladó bor.

Alsólendvai pincéből, 80 hl., literenkint 4.50.

Özv. Tomka Györgyné
Csáktornya.

Birtokeladás.

Hirdetem, hogy Alsólendván a Szentháromság hegyen fekvő szőlő, kaszáló és gyümölcsös birtokomat felépítményeivel egyetemben parcellázva eladom.

Venni szándékozók közelebbi utbaigazítást Csáktornyan nyerhetnek.

Özv. Tomka Györgyné.

Egy csinos, tiszta

butorozott szoba

azonnal felvétetik.
Cím a kiadóhivatában.

CSAK 708 34-62

RÁDIUM

SŐSBORSZESZT

használjunk test és egészség-
ápolásra.

Nagyüveg K12—
Középüveg „30
Kis üveg „2.20

Értéje: A Dunántúli Gazdas. Szeszgyárosok
Szeszfőnökök Részvénytársasága
— Nagykanizsán. —

ÉRTEŚITÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é közönséget, hogy a helyben, 35 év óta fennálló vállalatunkat, cégünk egyik tagjának súlyos és munkára képtelenítő betegsége, a másik tagnak harctéren léte miatt a tartozások és követelések nélkül

Balkányi Ernő alsólendvai könyvkereskedőnek

eladtuk, ki azt a régi cég alatt tovább vezetni fogja.

Az irántunk tanúsított megtisztelő barátságért, bizalomért és pártfogásért hálás köszönetünket nyilvánítjuk és kérjük azt részünkre továbbra is fenntartani.

Utódunk az üzletet a mi általunk megszokott szolid és a kereskedői tisztességet szigorúan szem előtt tartó szellemben fogja tovább vezetni, miért is kérjük őt az eddig bennünket részeltetett támogatásban részesíteni.

Teljes tisztelettel

Strausz Sándor

Strausz Miksa

népf. százados (a harctéren).

Tisztelettel értesítem a n. é közönséget, hogy a helyben, 35 év óta fennálló Fischel Fülöp (Strausz Sándor) cég alatt vezetett könyv- és papirkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet és a »Muraköz« hetilap vállalatot a tartozások és követelések nélkül megvettem és azt

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) cégtulajdonos Balkányi Ernő

cég alatt az előbbi tulajdonosok által gyakorolt szolid üzleti szellemben tovább fogom vezetni.

A cégnek eddig ajándékozott bizalomnak és pártfogásnak részemre való átruházását kérve, a legpontosabb és leglelkiismeretesebb kiszolgálást biztosítva, maradok

teljes tisztelettel

Balkányi Ernő.